

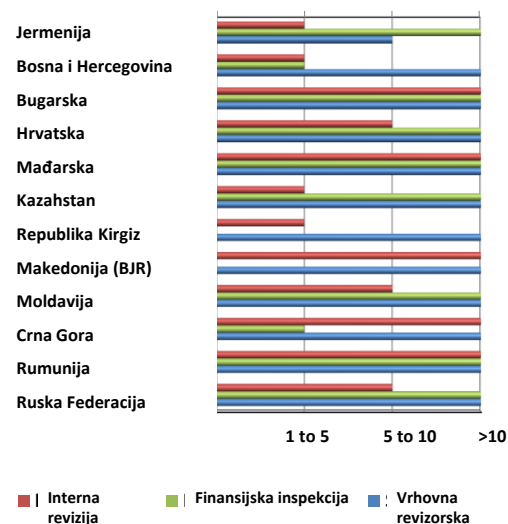
Odricanje od odgovornosti

- Ova prezentacija ne pokriva sva pitanja koja su navedena u anketi.
- U narednim tabelama se u prezentovanju rezultata i u davanju procena izostavlja opcija odgovora “drugo”, osim gde nije drugačije navedeno.
- Diskusija pokriva samo 12 zemalja koje su učestvovala u davanju odgovora iz ankete, na primer, navod o “80 odsto svih zemalja” znači 9 od 12 zemalja koje su dale odgovor.
- Neke zemlje nemaju sve institucije koje se navode u upitniku te stoga u procentima koji su dati u prezentaciji obično je ovo stanje uzeto u razmatranje preko umanjivanja sadržaja gde je to bilo odgovarajuće i prikazivanjem relevantnih brojeva u zagradama.
- Rezultati koji se odnose na Bosnu i Hercegovinu se odnose na uređenje pitanja na nivou Vlade Federacije, osim gde nije drugačije navedeno.

1

Postojeće institucije kontrole

PP2-3. *Da li u vašoj zemlji imate sledeće navedene institucije i kada su iste uspostavljene?*

1. **Vrhovne revizorske institucije** su u proseku najstarije: samo 1 od 12 zemalja – Jermenija – je istu uspostavila pre manje od 10 godina;
2. 2/3 zemalja ima **finansijske inspekcije** koje su takođe uspostavljene pre više od 10 godina;
3. **Republika Kirgiz i Makedonija** su navele da nemaju institucije **finansijske inspekcije**, tako da bez njih udeo u navedenoj grupi iznosi 80 odsto;
4. 41 odsto zemalja ima **institucije interne revizije** u javnom sektoru koje su uspostavljene pre više od 10 godina;
5. Bugarska, Mađarska i Rumunija su sve ove tri institucije uspostavile pre više od 10 godina;

Regulisanje institucionalnih interakcija (kratak pregled)

PPP. 4, 5, 6. Da li u vašoj zemlji postoje bilo koji dokumentovani oblici koji uređuju pitanje međusobne interakcije?

Sva tri					BUG KAZ RUM RUS
VRI i IR + VRI i FI				HRV	
VRI i IR + IR i FI			JER		
VRI i IR		BiH RKir* MOL CG			

VRI – vrhovna revizorska institucija

IR – interna revizija

FI – finansijska inspekcija

* Republika Kirgiz navodi da nema uspostavljenu posebnu instituciju finansijske inspekcije.

1. Četiri zemlje – Bugarska, Kazahstan, Rumunija i Rusija – imaju regulatornu osnovu za uređenje interakcije između sve tri institucije;
2. Mađarska nema utvrđene bilo koje regulatorne dokumente ove prirode, iako ima uspostavljene sve tri institucije;
3. Generalno gledano, interakcije sa finansijskom inspekcijom su najmanje regulisane, dok su interakcije sa vrhovnom revizorskom institucijom najbolje regulisane.
4. Takođe treba napomenuti da BiH ima regulatornu osnovu za uređenje interakcija između finansijske inspekcije i centralne jedinice za harmonizaciju interne revizije, dok Makedonija takvu osnovu ima za uređenje odnosa između vrhovne revizorske institucije i centralne jedinice za harmonizaciju interne revizije.

3

Odgovornost institucija kontrole

PP7.1-7.3. Molimo navedite odgovornost

	Vrhovna revizorska institucija	Interna revizija	Finansijska inspekcija
JER		PN	RI MF
BiH	PA	V MF RI	V MF RI
BUG	PA		RI MF
HRV	PA PN		RI PN MF
MAĐ	PA		RI V MF
KAZ	PR		MF RI V MF
RKir	PR PA		MF RI
MAK		PN	RI MF
MOL		PN	RI MF
CG	PA PN		RI PN
RUM	PA	V MF RI	MF RI
RUS	PA		RI G MF

Presednik
Parlament

Vlada
MC

Rukovodilac institucije
Buna nezavisnost

1. Hrvatska i Crna Gora – u slučaju Hrvatske, vrhovna revizorska institucija je odgovorna parlamentu, dok je u slučaju Crne Gore interna revizija odgovorna rukovodiocu institucije, ali je u slučaju obe zemlje navedeno da su obe institucije u isto vreme u potpunosti nezavisne.
2. U Republici Kirgiz, vrhovna revizorska institucija i interna revizija imaju "dvostruku" odgovornost;
3. U BiH, interna revizija i finansijska inspekcija imaju "trostruku" odgovornost;
4. U Rumuniji je interna revizija odgovorna vladi, MF i rukovodiocu organizacije, a u Kazahstanu je odgovorna MF i rukovodiocu organizacije;
5. Dvostruka odgovornost za finansijsku inspekciju postoji u Kazahstanu, Rumuniji i Rusiji.⁴

Gde je locirana: interna revizija i finansijske inspekcije

PP8-9.

	Interna revizija			
	Budžetski korisnici prvog nivoa	Budžetski korisnici drugog nivoa	U telima lokalnih vlada	Drugi javni subjekti
JER	M	O	M	O
BiH	M	M	M	
BUG	M	O	M	O
HRV	M	M	M	M
MAĐ	M	M	M	O
KAZ	M		M	
RKir	M	M	M	
MAK	M	M	M	M
MOL	M	O	O	O
CG	M		M	
RUM	M	M	M	M
RUS	M	O	O	O

Obavezno **Opciono** **Nije definisano**

Finansijske inspekcije			
Vlada	MF	Tela lokalne vlade	Ministarstva
	X		
	X*		
	X		
X	X		
X			
	X		
	X		
	X**		
	X	X	X
X	X		X

* BiH – budžetska inspekcija je uspostavljena na dva nivoa: Ministarstvu finansija Federacije i Ministarstvu finansija Kantona.

** CG – Zakon je u proceduri.

Pokrivenost revizijama i inspekcijama je značajna, ali nije jednaka

P.10. Opseg pokrivenosti subjekata revizijama / inspekcijama

	Operativni procesi	Finansijske operacije	Finansijski izveštaji	Sva državna budžetska sredstva	Lokalna budžetska sredstva	Donatorski fondovi	Budžetski subjekti i budžeti	Institucije koji su u nadležnosti određenog subjekta	Sve državne upravne organizacije	Sve lokalne upravne organizacije	Institucije koje su u nadležnosti određenog subjekta	Strukturalne jedinice određenog subjekta	Usaglašenost	Efikasnost i delotvornost
JER	4	7	7	7	4	4	7	6	4	4	4	2	2	4
BiH	6	7	6	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6
BUG	7	7	5	7	7	0	7	7	7	7	7	7	7	10
HRV	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	6	8
MAĐ	6	7	6	7	6	5	7	6	8	8	7	2	7	5
KAZ	7	7	7	4	2	1	2	7	4	4	7	0	7	6
RKir	2	2	6	3	3	3	6	3	6	6	6	6	6	0
MAK	2	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	11
MOL	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	11
CG	6	7	3	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	10
RUM	6	7	5	7	7	2	7	7	7	7	7	2	7	9
RUS	7	7	7	7	2	7	7	7	7	2	7	2	7	9

Tamno plava – vrhovna revizorska institucija, interna revizija i finansijska inspekcija;
Svetlo plava – bez finansijske inspekcije;
Svetlo zelena – bez interne revizije;
Ljubičasta – bez vrhovne revizorske institucije;

Žuta – samo vrhovna revizorska institucija;
Narandžasta – samo interna revizija;
Crvena - nepostojeća;

6

Reforme institucija nadzora

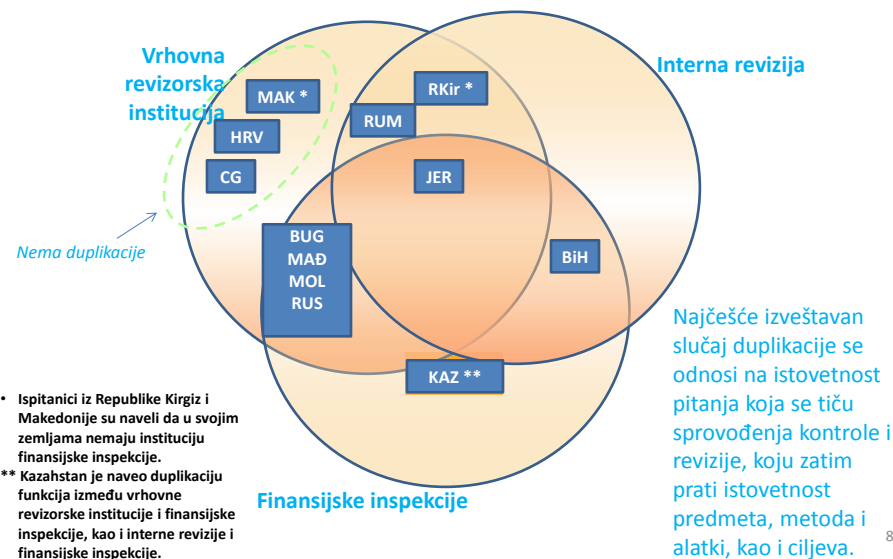
P11. Da li se u vašoj zemlji sprovode (ili su se nekada sprovodile) bilo koji oblici reformi povezani sa strukturalnim promenama koje se odnose na funkcije vrhovne revizorske institucije, interne revizije i finansijske inspekcije? Da li one međusobno koordinišu reforme?

	Da i one su koordinisane	Da, ali bez koordinacije	Ne, ali planiramo potrebu za ovim
Jermenija		X	
Bosna i Hercegovina			X
Bugarska		X	
Hrvatska	X		
Mađarska	X		
Kazahstan	X		
Republika Kirgiz		X	
Makedonija (BJR)	X		
Moldavija		X	
Crna Gora			X
Rumunija	X		
Ruska Federacija	X		

1. Polovina zemalja koje su dale odgovor na ovo pitanje reformišu / su reformisale institucije interne revizije i finansijske institucije na koordinisani način;
2. Jedna trećina je sprovela reforme, ali one nisu obavezno bile i dobro koordinisane;
3. Dve od dvanaest zemalja je na ovaj deo ankete odgovorilo da su tek u fazi planiranja sprovođenja ovih reformi;

Duplikacija funkcija između regulatornih institucija

P13. Da li smatrate da postoji duplikacija funkcija između ...

Jasnost funkcionalne podeljenosti između regulatornih institucija

P12. Kako u slučaju vaše zemlje procenjujete podelu funkcija između ...

	Vrhovna revizorska institucija i interna revizija	Interna revizija i finansijska inspekcija	Vrhovna revizorska institucija i finansijska inspekcija
Jermenija	2	2	1
Bosna i Hercegovina	3	2	1
Bugarska	3	3	2
Hrvatska	3	3	3
Mađarska	3	3	2
Kazahstan	3	2	3
Republika Kirgiz	2	0	0
Makedonija (BJR)	3	2	2
Moldavija	3	3	2
Crna Gora	3	3	3
Rumunija	3	2	3
Ruska Federacija	2	3	2

Dovoljna i jasna

Nedovoljno jasna, potrebna su unapređenja

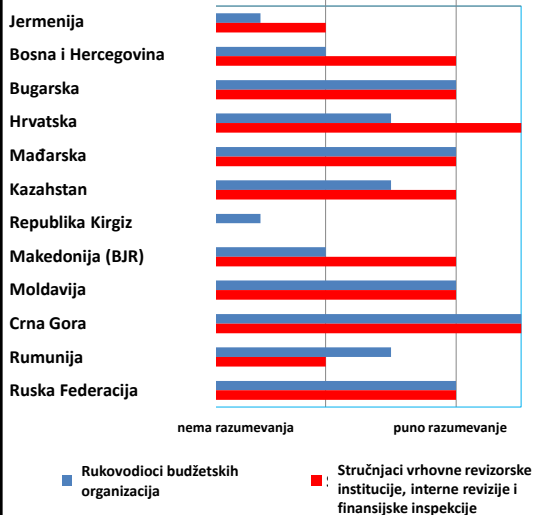
Nejasna

1. Najjasnije utvrđena podela funkcija postoji između vrhovne revizorske institucije i interne revizije – ¼ zemalja koje su odgovorile na ovaj deo upitnika smatra da je to slučaj (7/14);
2. U slučaju adekvatne podeljenosti funkcija između interne revizije i finansijske inspekcije, reč je o 50 odsto ispitanika (6/12);
3. Da postoji dovoljna i jasna podeljenost funkcija između vrhovne revizorske institucije i finansijske inspekcije navodi 1/3 zemalja (4/12);
4. Republika Kirgiz nema instituciju finansijske inspekcije;

9

Razumevanje razlika u funkcijama regulatornih institucija

PP.19 – 19.1. Kako ocenjujete stepen razumevanja razlika u funkcijama od strane rukovodilaca budžetskih organizacija i od strane stručnjaka koji rade za vrhovnu revizorsku instituciju, internu reviziju i finansijsku inspekciju

1. Samo su tri zemlje izvestile da **ne postoji** iskustvo sa "suočavanjem sa nerazumevanjem razlika između funkcija vrhovne revizorske institucije, interne revizije i finansijske inspekcije" – Makedonija, Rumunija i Ruska Federacija.
2. U isto vreme, tabela sa leve strane pokazuje da je samo u Crnoj Gori razumevanje "kompletno"; u Hrvatskoj postoji puno razumevanje razlika kod stručnjaka koji rade za ove institucije.
3. Interesantno je primetiti da među 12 zemalja ispitanika prosek razumevanja razlika od strane rukovodioca budžetskih organizacija iznosi 3, tj. da je tačno na sredini između kompletnog nedostatka razumevanja (0) i punog razumevanja (5).
4. Prosek razumevanja razlika nije mnogo viši u grupi stručnjaka – 3,5.

10

Stepen saradnje između regulatornih institucija

P20. Kako u slučaju vaše zemlje ocenjujete saradnju između

PP. 21-23. Kako je saradnja između institucija implementirana ...

	Vrhovna revizorska institucija i interna revizija	Vrhovna revizorska institucija i finansijska inspekcija	Interna revizija i finansijska inspekcija
Jermenija	Insufficient, needs improvement	Rather bad	Insufficient, needs improvement
Bosna i Hercegovina	Sufficient and clear	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement
Bugarska	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement
Hrvatska	Sufficient and clear	Sufficient and clear	Insufficient, needs improvement
Mađarska	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement
Kazahstan	Sufficient and clear	Sufficient and clear	Sufficient and clear
Republika Kirgiz	Insufficient, needs improvement		
Makedonija (BJR)	Sufficient and clear	Sufficient and clear	Sufficient and clear
Moldavija	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement
Crna Gora	Insufficient, needs improvement	Insufficient, needs improvement	Sufficient and clear
Rumunija	Sufficient and clear	Sufficient and clear	Sufficient and clear
Ruska Federacija	Sufficient and clear	Insufficient, needs improvement	Sufficient and clear

Najčešći oblici saradnje su:

1. Vrhovna revizorska institucija i interna revizija: razmena izveštaja i informacija (75 odsto), koordinacija planova i učestvovanje u radu komisija / saveta i sistematično korišćenje izveštaja / rezultata rada (50 odsto svaka).
2. Vrhovna revizorska institucija i finansijska inspekcija: (Republika Kirgiz nema uspostavljenu instituciju finansijske inspekcije) razmena izveštaja i informacija (9/11), koordinacija planova i sistematično korišćenje izveštaja / rezultata rada (5/11 svaka), praćeno učestvovanjem u radu komisija / saveta (4/11).
3. Interna revizija i finansijska inspekcija: (Republika Kirgiz nema uspostavljenu instituciju finansijske inspekcije) razmena izveštaja i informacija (5/11), koordinacija planova, učestvovanje u radu komisija / saveta i sistematično korišćenje izveštaja / rezultata rada (4/11 svaka).

Dovoljna i jasna
Nedovoljna i jasna, potrebna su unapređenja
Prilično loša

6/12 4/11 5/11

11

Pristup informacijama

PP. 26-28. Molimo navedite vrste informacija kod kojih je osiguran obostran pristup institucija.

	Vrhovna revizorska institucija i interna revizija / interna revizija i vrhovna revizorska institucija					Finansijska inspekcija i interna revizija / interna revizija i finansijska inspekcija					Vrhovna revizorska institucija i finansijska inspekcija / finansijska inspekcija i vrhovna revizorska institucija					
	Godišnji planovi	Kratki strateški pregledi	Strateški izveštaji	Per. baza podata	Odabrana baza podata	Godišnji planovi	Strateški pregledi	Strateški izveštaji	All. Per. DB	Elect. DB	AGodišnji planovi	Kratki strateški pregledi	Strateški izveštaji	All. Per. baza podata	Odabrana baza podata	
JER	0	2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	0	0	5
BIH	2	0	2	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	2	4
BUG	2	2	2	2	0	2	1	2	2	0	2	2	2	2	0	10
HRV	1	2	1	2	1	0	0	0	2	0	1	1	1	2	1	4
MAĐ	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	6
KAZ	1	1	1	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	8
RKir	1	1	1	1	1											
MAK	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	0	2	2	2	2	13
MOL	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
CG	1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RUM	2	2	2	2	0	1	1	2	2	0	1	1	2	2	0	8
RUS	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	0	2	2	2	0	7
obostrano	5	6	8	4	1	1	3	7	7	2	3	5	6	4	1	

Nema pristupa
Jednostrani pristup
Vrhovna revizorska institucija -> interna revizija;
Finansijska inspekcija -> interna revizija;
Vrhovna revizorska institucija -> finansijska inspekcija
Obostrani pristup

12

Dalja saradnja bi donela dodatne oblike koristi

P. 29. Navedite oblasti u kojima, prema vašem mišljenju, saradnja može da donese oblike koristi?

	Razmena rezultata kontrole	Planiranje	Zajedničke kontrolne mere	Sistematična upotreba međusobnih rezultata
JER	x	x	x	x
BiH	x		x	x
BUG	x	x		x
HRV	x	x		
MAĐ	x	x		x
KAZ	x	x		x
RKir				
MAK	x	x	x	x
MOL		x		
CG	x		x	x
RUM	x	x		x
RUS	x	x	x	x
	10	9	5	9

- **Napomena:** Najčešće spominjana "druga" oblast je "obuka", posebno zajednička obuka.
- Ispitanici su najmanje zainteresovani za izvršavanje "zajedničkih kontrolnih mera".
- Najčešći problemi u interakcijama između vrhovne revizorske institucije, interne revizije i finansijske inspekcije su:
 1. takmičenje za ostvarivanje prestiža (7/12);
 2. nedostatak u regulatornom okviru (5/12); i
 3. mentalitet (4/12).

13

Hvala

14